

Розділ 1: ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРУКАРСЬКУ СПРАВУ

Самостійна робота № 1-2

ТЕМА 1: КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФАХІВЦЯ З ПЕРУКАРСЬКОЇ СПРАВИ

Література .....

Контрольні запитання

1. Дайте визначення професії перукар.
2. Якими теоретичними знаннями повинен володіти перукар?
3. Якими практичними навичками повинен володіти перукар?

Короткі теоретичні відомості

ПРОФЕСІЯ ПЕРУКАР

Перукар – це творча професія, в якій робота пов'язана з створенням гармонійного зовнішнього вигляду людини, шляхом зміни довжини, кольору, форми, густоти та структури волосся.

Перукар - це одна з найбільш давно відомих і шанованих професій. Робота перукаря - це робота з кожною людиною окремо, що вимагає врахування його характеру, індивідуальності і смаку. Творчий процес створення зачісок і стрижок знаходиться в близькій спорідненості з творчістю в будь-якому іншому виді людської діяльності. Праця з виконання зачісок і стрижок по суті своїй найближче до мистецтва скульптора.

Зачіска - це та ж скульптура і вона сприяє створенню його художнього образу. Для того, щоб бути хорошим перукарем, недостатньо тільки вивчити технологічну сторону виконуваних робіт оволодіти необхідними навичками, потрібно розвивати в собі естетичні почуття і мислити художніми образами, знати закони поєднання стилів і кольору в одязі і зачісці.

Якщо перукар домагається поєднання зачіски із зовнішністю, стильовим призначенням, одягом і макіяжем, тільки тоді він може вважати свою роботу зробленою. Професія перукар чудова тим, що майстер, виконуючи свою роботу з душею, дарує радість не тільки людям, а й сам отримує від своєї роботи величезне задоволення. Краса, як відомо, врятує світ, а хороший перукар завжди даруватиме людям тільки красу і своє неповторне мистецтво!

Роль перукаря у створенні загальної гармонії ліній з урахуванням індивідуальності клієнта є часом вирішальною. Кожна людина вдається до допомоги перукаря в надії на те, що він на основі своїх знань і вимог сучасної моди, професійного досвіду і особистого смаку створить витончену зачіску. Саме тому професію перукаря повинні вибирати люди з творчою натурою і досить розвиненим естетичним смаком.

До числа головних вимог при виборі професії перукаря слід віднести :

- загальний фізичний розвиток ;
- високу чутливість до кольору ;
- хороший зір ;
- спостережливість ;
- постійний самоконтроль ;
- організованість.

Перукареві повинні бути властиві і такі якості, як: розвинена зорова пам'ять і оперативне мислення, вміння швидко орієнтуватися і приймати правильні рішення в конфліктних ситуаціях, тактовність, доброзичливість, чуйність, повага до клієнтів.

Перукар повинен володіти глибокими теоретичними знаннями, володіти прийомами і методами практичної роботи, з виконання стрижок, завивання і укладання волосся, різновидами їх фарбування, різновидів хімічного завивання та випрямлення волосся, сучасними методами відновлення структури волосся, моделювання зачісок, виконання пастижерних виробів та прикрас.

Перукар має бути освіченим у питаннях гігієни, безпеки праці, володіти знаннями з матеріалознавства, хімії, анатомії, біології. Знати закони колористики, просторової композиції та моделювання. Важливим компонентом професійного портрета перукаря є культура , вміння доброзичливо контактувати з людьми , знання етики та психології , історії перукарської справи.

Провідними навчальними дисциплінами є: будова та властивості шкіри і волосся, матеріалознавство, основи перукарської справи, спеціальне малювання, санітарія та гігієна, основи психології та професійної етики , історія зачіски.

Вид звіту: конспект в робочих зошитах

ТЕМА 2: СКЛАДОВІ ПРОЦЕСУ НАДАННЯ ПОСЛУГ З ПЕРУКАРСЬКИХ РОБІТ

Література .....

Контрольні запитання

1. Які основні види послуг відносяться до перукарських?
2. Що таке миття волосся?
3. Що таке укладання волосся?
4. Що таке стрижка волосся?
5. Що таке фарбування волосся?
6. Що таке нарощування волосся?
7. Що таке хімічна завивка волосся?

До перукарських послуг відносяться: миття, укладання, стрижка, фарбування, нарощування, хімічна та біозавивка волосся, моделювання зачісок та виготовлення пастижерних виробів.

Миття волосся належить до гігієнічних і лікувальних процедур, може бути самостійною операцією або складовою частиною перукарських робіт.

Миття виконується з метою:

- видалення бруду з волосся;
- видалення залишків засобів попереднього укладання;
- розрихлення зовнішнього шару волосся;
- оздоровлення волосся.

Усі види перукарських робіт, за винятком фарбування волосся барвниками, які містять перекис водню, виконуються на чистому, щойно вимитому волоссі. Вологе волосся еластичніше і легко набуває тієї чи іншої форми, сильно витягується і не розривається.

Після того, як волосся вимите, за допомогою укладання йому надається завершальна форма та вигляд.

Укладання волосся. Перукарська практика на потребу сучасних стилів зачісок пропонує широкий вибір варіантів укладання волосся. Можна сушити волосся під ковпаком сушарки або скористатися феном, надати волоссю нового вигляду спеціальним термоінструментом або викласти його вручну тільки пальцями. Буває достатнім застосувати одну з відомих технік укладання волосся, але частіше перукар користується декількома прийомами і, комбінуючи їх у роботі, втілює модні тенденції у створенні зачісок.

Укладання волосся - це надання йому потрібної форми, створюючи обрану зачіску, з урахуванням певних елементів та індивідуальних особливостей людини.

Можливість застосування різноманітних варіантів укладання волосся, створення об'єму, а також фіксації та збереження заданої форми забезпечують сучасні засоби для укладання.

Укладання волосся засноване на його здатності розтягуватися при зволоженні на 50-60%, зберігати нетривалий час надану форму після висушування або змінювати конфігурацію під впливом підвищеної температури й зафіксувати її після остигання.

Залежно від таких властивостей волосся, існують техніки укладання, подані нижче.

Холодний спосіб:

- виконання хвиль пальцями та гребінцем;
- укладання волосся кільцями на пальцях та з фіксуванням шпильками;
- укладання волосся за допомогою бігуді, папільйоток;
- укладання волосся за допомогою фена.

Гарячий спосіб:

- укладання волосся електрощипцями (плойками).

При виконанні зачісок застосовують техніки збільшення об'єму волосся, надання елементам зачіски більшої міцності, які теж можна віднести до процесу укладання волосся, а саме:

- начісування — збивання пасма волосся на всю товщину пасма з обох боків;
- тупірування — збивання пасма волосся з внутрішнього боку без наскрізного проникнення зубців гребінця.

Загальна послідовність процесу укладання волосся:

- визначення напрямку волосся в зачісці;
- вибір способу укладання волосся;
- вибір та підготовка інструменту;
- вибір засобу для укладання волосся та фіксації зачіски;
- миття волосся;
- нанесення на волосся фіксуючого засобу;
- здійснення накручування;
- висушування волосся;

— розчісування волосся;

— надання зачіски форми, начісування, тупірування, фіксація укладеного волосся лаком.

Стрижка волосся – це укорочування довжини та надання волоссю певної форми шляхом зрізання за допомогою ріжучих інструментів. Стрижки можуть бути: чоловічі, жіночі та дитячі, базові та модельні, контрастні та не контрастні, симетричні та асиметричні. Також стрижки розрізняються за стилями: ділові, спортивні, класичні, авангардні та романтичні.

Фарбування волосся. Перукарська операція фарбування вважається важливим штрихом, що надає зачісці стильності, і, водночас, прекрасною можливістю формування іміджу людини. Фарбування – це не просто зміна кольору волосся, це окремий розділ. Фарбування, поряд з моделюванням стрижок і зачісок, становить триєдину основу перукарської майстерності, є джерелом натхнення і засобом втілення нових професійних технологічних і художніх рішень. Світом заволоділа концепція необмеженої фантазії вибору кольорів, їхньої кількості та поєднання. А колориметрія, яка вивчає принципи взаємодії кольорів та їх відтінків, вважається «сольфеджіо» перукарської справи. Фірми-виробники препаратів для роботи з волоссям надають барвникам особливе місце та акцентують увагу професіоналів і широкого загалу споживачів на безпечності процесів фарбування.

Нарощування волосся відноситься до сучасних технікам в салонах краси, проте насправді про нарощування пасом з натурального волосся згадується ще в часи розквіту Єгипту, коли і чоловіки і жінки носили перуки. Вже в той час натуральні пасма були в моді.

Нарощування волосся завойовує дедалі більше прихильників. Сучасна теорія та практика пропонує все нові і нові матеріали.

За допомогою спеціальних капсул або кератинової смоли тонкі пасма нарощувального матеріалу скріплюються з природним волоссям клієнта.

Якщо власного волосся для потрібного об'єму або довжини недостатньо, то застосовують доповнення з натурального чи штучного волосся, хімічного волокна. Промисловість пропонує різноманітні матеріали для афрозачісок:

— волокно для «швидкого» плетіння афрокосичок;

— «поні» — синтетичне волокно для плетіння косичок з ефектом «гладеньких кінців»;

— каніколон — хімічне волокно для плетіння афрокосичок широкої кольорової палітри.

Формуючи косички шляхом нарощування, подовжують волосся, завдяки чому збільшується його об'ємність і пишність.

Окрім звичайних пасом, фірми-виробники пропонують різні прикраси для нарощування — стрази, гребінці, шпильки, пов'язки, закладки .

Колір штучних пасом можна підбирати в тон натурального власного волосся, на 1-2 тони світлішими або контрастними

Вплетення кольорових прядей дозволяє підкреслити або посилити ефект від колорування власного волосся та урізноманітнити колористичні варіанти зачіски. Оригінальності та декоративного оздоблення зачіскам надає вплетений вовняної пряжі, ниток муліне, тонких шнурів, стрічок, тасьми. Для створення зачісок в афростилі використовують також штучні косички і шиньйони з косичок різної довжини

Хімічна завивка — це перукарська послуга з довготривалого завиття волосся із застосуванням хімічних препаратів. Сучасні технології, постійне вдосконалення рецептів хімічних препаратів перетворили завивку в найпродуктивніший спосіб впливу на об'єм і тип волосся.

Принцип дії та основні стадії процесу завивки залишаються незмінними — хімічна завивка впливає на структуру волосся, «перебудовує» його для набуття нової форми.

Хімічний розчин для виконання завивки діє на кератин, послаблює цистинові зв'язки між клітинами, внаслідок чого волосся піддається деформації. Новоутворена форма волосся задається конструкцією коклюшок і закріплюється за допомогою фіксатора, який поновлює цистинові зв'язки.

Майже всі препарати для хімічної завивки створюються на основі тіоорганічних сполук. Такі сполуки дають змогу вплинути на структуру волосся.

Вид звіту: конспект в робочих зошитах

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ТЕМА 4. ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЛІНІЙ ТА ПРОДІЛІВ, ЇХ ГРАФІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ

Контрольні запитання

1. Що таке проділ?
2. Які основні технологічні проділи ви знаєте?
3. Які точки орієнтири ви знаєте?

Проділ - це умовна лінія розподілу волосся. Проділи бувають горизонтальні, вертикальні, діагональні та фігурні (вигнуті, зигзагоподібні та ін.), окремо слід виділити і описати фронтальний проділ. Фронтальний проділ – це проділ, який виконується від вуха до вуха через точку маківки та розділяє волоссяний покрив голови на дві приблизно рівні частини. Також, одним з найзатребуваніших є проділ вертикальний – від лобного виступу через точку маківки до середини крайової лінії росту волосся на потилиці. Будь-яка перукарська операція починається з розподілу волосся за допомогою проділів. Щоб розуміти технологічні послідовності виконання тих чи інших видів робіт необхідно чітко уявляти основні проділи. Цьому допомагають технологічні схеми, на яких графічно зображуються проділи у вигляді ліній.

Для того щоб виконати проділ необхідно гребінцем провести лінію по волоссяному покриву голови від однієї точки до другої. Такі точки на волоссяному покриву голови називаються точки – орієнтири. Вони можуть бути розташовані на крайовій лінії росту волосся або на поверхні голови. Існує три основних точок – орієнтирів:

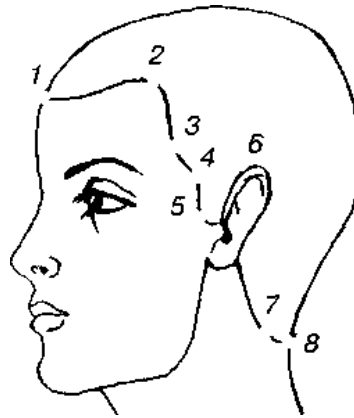
- точка маківки або точка розпаду волосся;
- найвища точка голови;
- потиличний виступ.

ТЕМА 5.КРАЙОВА ЛІНІЯ РОСТУ ВОЛОССЯ, ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ГРАФІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ

Контрольні запитання

1. Що таке крайова лінія росту волосся?
2. Які точки крайової лінії росту волосся ви знаєте?
3. Які типи росту волосся по крайовій лінії росту волосся ви знаєте?
4. Намалюйте крайову лінію росту волосся та позначте її основні точки.

Крайова лінія росту волосся (КЛРВ)– це межа між волоссяним покривом голови та гладкою шкірою. Крайова лінія росту волосся має плавні впадини та виступи. Якщо розчесати волосся в напрямку від обличчя, в центрі чола крайова лінія росту волосся дещо видається на чоло – це є лобний виступ. Справа та зліва лінія має згини в зворотному (тобто від обличчя) напрямку – це є права та ліва лобні впадини. Далі крайова лінія росту волосся на скронях має ще виступ – скроневий, та ще одну впадину. Наступна точка-орієнтир на крайовій лінії росту волосся це власне скроня. Потім КЛРВ огинає вуха – ця частина називається за вушною раковиною та спускається до низу, на потилицю. На КЛРВ утворюються потиличні кути та шийна виїмка.

Точки, через які проходить крайова лінія росту волосся:

7 — лобний виступ; 2 — лобна впадина; 3 — скроневий виступ; 4 — скронева впадина; 5 — скроня; 6 — за вушною раковиною; 7 — потиличний кут; 8 — шийна виїмка

Лінія росту волосся у кожної людини індивідуальна. Виділяють наступні типи росту волосся:

— високий ріст волосся — з відкритим, високим лобом, практично відсутнім волоссям на скронях, високою лінією на шії;

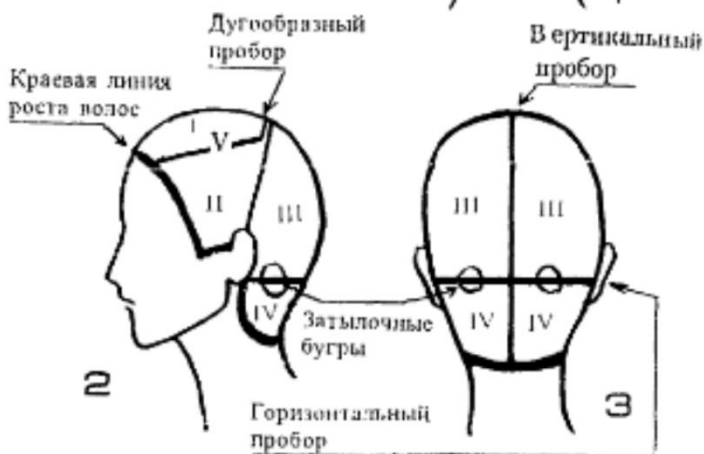
— середній ріст — нормальний щодо пропорцій обличчя;

— низький ріст — з невисоким лобом, низькою лінією на скронях і на шії.

Тема: ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИ ДІЛЯНОК ВОЛОСЯНОГО ПОКРОВУ ГОЛОВИ

- I — ТЕМЕННАЯ ЗОНА
- II — ВИСОЧНО-БОКОВАЯ ЗОНА
- III — ВЕРХНЯЯ ЗАТЫЛОЧНАЯ ЗОНА
- IV — НИЖНЯЯ ЗАТЫЛОЧНАЯ ЗОНА
- V — ФРОНТАЛЬНАЯ ЗОНА

Для полегшення виконання стрижки важливо добре вивчити особливості будови черепа клієнта, розташування крайової лінії, особливості в напрямку росту волосся.

Череп людини - це дуже складна конструкція, що являє собою сукупність виступів, впадин, бугрів та інш. Під шаром волосся їх легко можна відчувати. І це перше ознайомлення відбувається в момент миття голови. Природний ріст волосся підказує точну межу фронтально-тім'яної зони (ФТЗ). Волосся ФТЗ росте в напрямку від маківки до

обличчя. Фронтально-тім'яну зону (ФТЗ) умовно вважають горизонтальною, скронево-бічні зони (СБЗ) - умовно вертикальними.

Межа верхньопотиличної зони (ВПЗ) проходить через маківку. На цій же зоні знаходяться два верхньопотиличні бугри, які відчутні на дотик. Вони разом з нижньопотиличним бугром впливають на бічний силует (профіль) зачіски. Нижня ж межа проходить над вушними раковинами горизонтально від вуха до вуха.

Верхньо-потилична зона — це область, на якій і відбувається головний перехід от умовного горизонтальної ФТЗ до інших ділянок, що лежать нижче.

Верхньо-потиличні бугри. Дана ділянка переходу є однією з найскладніших при стрижці. Ділянку волоссяного покриву голова рівні вушних раковин називають середньопотиличною зоною (СПЗ). Зверху межує з ВПЗ, а її нижній край проходить на рівні мочок вух. Волоссяний покрив, розташований нижче основи черепа, називається нижньопотиличною зоною (НПЗ) - це ділянка, що розташована на шиї. Крайова лінія росту волосся зазвичай проходить вище середини шиї, але часто зустрічаються і інші варіанти. Основний вертикальний проділ називають сагітальним.

Фронтально-тім'яна зона є найбільш відповідальною ділянкою в стрижці.

РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕС УКЛАДАННЯ ВОЛОССЯ

ТЕМА 7. ЕЛЕМЕНТИ ЗАЧІСОК ТА ЗАСОБИ ДЛЯ УКЛАДАННЯ ВОЛОССЯ

Література .....

Контрольні запитання

1. Що таке елементи зачіски?
2. Які елементи зачіски ви знаєте?
3. Що таке хвиля?
4. Що таке крон?
5. Що таке чілка?
6. Що таке буклі?
7. Що таке локон?
8. Що таке валик?
9. Які засоби для укладання ви знаєте?

Хвиля - частина зачіски, де волосся має плавний згин і обмежене двома лініями — кронами. Існують хвилі низькі, широкі, глибокі, плоскі. Залежно від положення волосся відносно обличчя розрізняють лицьові та зворотні хвилі. Лицьові хвилі направлені на обличчя своєю виступаючою дугою, зворотні йдуть від обличчя. Розрізняють також косі, прямі, поперечні хвилі.

Крон — найвища частина хвилі, місце згину волосся, де воно змінює свій напрямок на зворотний і відділяє одну хвилю від іншої. Крони бувають високі та низькі, гострі (тонкі) та тупі (товсті).

Чілка, як і проділ, є важливим елементом зачіски. Змінюючи форму чілки, впливають на сприйняття зачіски загалом. Чілки розрізняють за густотою волосся, довжиною, методом стрижки, формою окантування, способом пофарбування. Чілка може бути яскраво виявленою або входити до основної маси волосся тім'яної зони. Зовнішній вигляд чілки можна змінити, виконавши укладання окремих пасом волосся, завитків або локонів.

Окремим елементом та основою зачіски вважають завите волосся.

Буклі — тупіроване, вичесане та викладене в тугі валики волосся.

Локон — пасмо волосся, завите в трубочку та викладене у формі спіралі. Локони можуть бути закручені вгору або вниз. Розрізняють локони горизонтальні, вертикальні, косі, спускні.

Валик — начесане та викладене у вигляді валика по крайовій лінії росту волосся

Завиток — частина локона в один оберт пасма навколо форми або кінець пасма, завитий кільцем.

Рельєф — пасма волосся, розділені борознами.

Можливість застосування різноманітних варіантів укладання волосся, створення об'єму, а також фіксації та збереження заданої форми забезпечують сучасні засоби для укладання.

До косметичних засобів для укладання волосся належать лаки (спреї), пінки (музи), гелі, а також помади, воски, лосьйони, моделюючі креми. Більшість препаратів для укладання волосся містять вітамінні добавки та фільтри від ультрафіолетових променів, захищають волосся, зберігають його пружність, еластичність, блиск.

Пінки (музи) для укладання надають волоссю об'єму, пишності, еластичності. Волосся не склеюється і легко розчісується.

Пінку наносять гребінцем або руками на вимите волосся, підсушене рушником, прочісують по всій довжині волосся — від коренів до кінців.

Пінки виготовляють різного ступеня фіксації — нормальної, сильної, максимальної.

Лаки (спреї) для волосся — це засоби для заключної фіксації зачіски.

Лак укриває волосся тоненькою плівкою, яка захищає його від впливу навколишнього середовища, добре зберігає форму зачіски, надає пишності, шовковистого блиску. Якісний лак швидко висихає, не склеює волосся і легко вичісується.

Виробники косметичних засобів пропонують лаки для різних типів волосся, а також різного ступеня фіксації. Новинками є «спрей-об'єм» та «спрей-блиск».

Гелі для укладання волосся містять інгредієнти, які захищають волосся від ушкоджень під час розчісування, гарячого укладання. Розрізняються гелі за ступенем фіксації та способом нанесення (гелі, гелі-спреї). Гелі рекомендують використовувати для створення ефекту «мокрого волосся». Через властивість гелю обтяжувати волосся не рекомендується застосовувати його на тонке, м'яке волосся.

Для створення стильних гладких зачісок гелі наносять на вологе волосся. І навпаки, щоб підкреслити окремі пасма, гель наносять на сухе волосся.

Лосьйони для укладання волосся мають властивості кондиціонера, надають волоссю м'якості, пишності, блиску, полегшують розчісування, укладання,

забезпечують фіксацію форми. Випускаються лосьйони для різних типів волосся, в тому числі ослабленого, фарбованого. Лосьйони рівномірно наносять на вимите, підсушене рушником волосся, розподіляють по всій довжині гребінцем із широкими зубцями.

Моделюючі креми — це нове покоління засобів для укладання волосся. Крем наносять долонями на волосся перед укладанням пальцями, феном, гребінцем.

Крем дає змогу збільшити об'єм волосся, не обтяжуючи зачіску, поновити її форму вологими руками.

Воски актуальні для створення зачісок на короткому волоссі. Віск допомагає сформувати пасма, надає волоссю гнучкості, блиску. Розподіляють віск долонями по всій довжині волосся або на окремі пасма. Віск рекомендують застосовувати для фарбованого волосся з хімічною завивкою.

ТЕМА 8. СПОСОБИ ТА ТЕХНІКИ УКЛАДАННЯ ВОЛОССЯ

Контрольні запитання

1. Які методи накручування волосся на бігуді ви знаєте?
2. Які методи накручування волосся на електрощипці ви знаєте?
3. Які методи укладання волосся феном ви знаєте?
4. Які методи укладання волосся без використання електрообладнання ви знаєте?

Укладання волосся за допомогою бігуді

Холодне завивання волосся на бігуді — давно відомий спосіб утворення локонів, який надає волоссю більшої пружності, об'ємності та забезпечує тривале зберігання наданої форми. Широко застосовується в перукарській практиці і сьогодні.

Укладаючи волосся за допомогою бігуді, необхідно враховувати:

- якість волосся (тонке—товсте, м'яке—жорстке, густе—рідке);
- довжину волосся (коротке, середньої довжини, довге);
- тип обличчя;
- форму стрижки;
- призначення зачіски.

Для закріплення форми перед накручуванням на бігуді волосся зволожують спеціальними засобами для укладання. Накручування зберігається до наступного миття волосся.

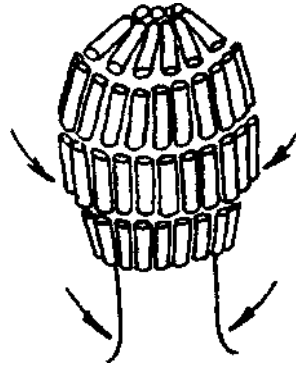
У процесі накручування застосовують бігуді різної форми та розміру, щітки, затискачі, гребінці, сіточку для волосся, сушуар.

Форму та розмір бігуді підбирають відповідно до бажаного кінцевого результату, типу та довжини волосся. Природність укладання за допомогою бігуді, загальний вигляд зачіски залежать від методу й техніки накручування на бігуді.

Основними методами накручування є горизонтальний і вертикальний, які зумовлені розміщенням бігуді.

Горизонтальний метод дає змогу підняти корені волосся, надати йому пишності та об'єму (рис. 7.22). Пасмо відтягують перпендикулярно до поверхні голови у напрямку, протилежному росту волосся. Пасмо формується з основи смужок прямокутної форми на волоссі будь-якої довжини.

Вертикальний метод застосовують для формування спускних локонів без підняття волосся біля коренів (рис. 7.23). Довжина волосся має бути не меншою 12-15 см.

5. Рис. 7.22. 1. Горизонтальний метод накручування волосся
6. Рис. 7.23. 2. Вертикальний метод накручування волосся

Залежно від розміщення бігуді та напрямку накручування волосся розрізняють такі способи:

лицьовий — бігуді однакового або по чергово різних діаметрів дають змогу отримати стійкі, м'які хвилі, які надають зачісці пишності;

рельєфний — чергуванням бігуді різного діаметра, а також різною спрямованістю накручування отримують великі стійкі хвилі;

зустрічний — різноспрямоване накручування забезпечує стійкі хвилі і локони на довгому волоссі;

«ялинка» — чергування зустрічного і протилежного напрямку накручування надає пишності волоссю біля обличчя, застосовується для довгого волосся;

«шаховий» — шаховий порядок розміщення бігуді дозволяє рівномірне укладання при довгих каскадних стрижках.

радіальний — бігуді розміщують на однаковій відстані від центру майбутньої зачіски.

— ширина пасма волосся біля основи має дорівнювати довжині бігуді;

— товщина пасма волосся біля основи має не перевищувати діаметра бігуді;

— пасмо волосся слід відтягувати під кутом 90° до поверхні голови;

— пасмо слід натягувати сильно і рівномірно для всього волоссяного покриву;

- на волоссі більшої довжини товщина пасма зменшується.

Укладання щипцями широко використовується професійними перукарями для роботи з волоссям. Завдяки щипцям стилісти мають можливість завдати гофрований малюнок на пасма волосся або зробити волосся ідеально рівними.

Багато фірм-виробники щипців-вирівнювачів для волосся оснащують свої вироби кераміко-іонним покриттям, завдяки якому знижується негативний вплив високої температури на волосся. Кращі моделі професійних щипців для волосся пропонують споживачам компанії Velecta Paramount, Ga. Ma., BaByliss, Tecnoelettra. Для того щоб укладання щипцями проходило легко і швидко, необхідно правильно підібрати щипці для даного типу волосся. Щипці з невеликими пластинами зручніше в роботі, вони підходять для позбавлення від завитків і роботи з пофарбованим волоссям. Дуже важливо вибрати оптимальну температуру нагрівання пластин. Професійні перукарі рекомендують використовувати температуру 180-190 градусів для нормального і 200-210 градусів - для жорсткого і кучерявого волосся. Ослабленому волосю температура більше 180 градусів протипоказана.

Укладання щипцями «гофре». Укладання щипцями вимагає застосування косметичних засобів для волосся, які одночасно живлять, захищають волосся і сприяють фіксації укладання.

Укладання щипцями починається від коріння волосся, у напрямку до кінчиків. У залежності від придуманого стилістом образу вибирається ширина пасом волосся. Професіональне укладання щипцями включає наступні етапи:

- Відділення пасма волосся;
- Розміщення пасма між гофруючими поверхнями робочих пластин щипців;
- Вплив на пасмо протягом 10-15 секунд;
- Пересування щипців вниз і нове захоплення волосся в тому місці, де візерунок закінчується.

Укладання щипцями - вирівнювання волосся

Сучасна мода благоволить до рівного прямого сяючого волосся, тому укладання щипцями - вирівнювання волосся користується великою популярністю. Для вирівнювання використовуються щипці-прасочки, що мають ідеально гладкі поверхні робочих пластин з кераміко-турмаліновим покриттям і іонізаторами. Тепло керамічних пластин менш травматично для волосся, ніж металевих, а негативно заряджені іони, що випускаються турмаліном, відновлюють структуру волосся і роблять їх вирівнювання більш легким і нешкідливим.

Укладання щипцями, вирівнювання волосся, починається з потиличних пасом, у напрямку від коріння до кінчиків. Пасма повинні бути тонкими, захоплюючи багато волосся за один прийом домогтися якісного вирівнювання неможливо, а намагаючись довше тримати щипці-праску на одному місці, можна завдати непоправної шкоди волосю. Якісна укладка щипцями передбачає правильний вибір температурного режиму, найбільш підходящого для конкретного типу волосся. Збільшувати оптимальну для даного типу волосся температуру нагрівання пластин не слід, інакше волосся стане тьмяним і сухими.

УКЛАДАННЯ ВОЛОССЯ ФЕНОМ

Укладання волосся феном – це вид роботи, який постійно виконується як в салонах краси, так і вдома, самостійно, після кожного миття голови.

Самий поширений вид укладання – укладання волосся феном. Метод який при цьому використовується отримав свою назву від пласкої щітки – **бомбаж**.

Якість укладання волосся залежить від виконання

трьох основних вимог:

1. Миття волосся перед виконанням укладання волосся.
2. Кут відтяжки волосся відносно поверхні голови при висушуванні.
3. Охолодження висушеного волосся – фіксація.

Технологічна послідовність виконання волосся феном методом «бомбаж.»

Вологе волосся розподіляється на чотири частини проділами від вуха до вуха через точку маківки та від середини лобного виступу через маківку до середини потиличної крайової лінії.

Якщо робоча рука права, фен тримається в правій руці, а щітка в лівій .

На нижньопотиличній ділянці горизонтальним проділом відокремлюється перше пасмо, зубці щітки щільно притуляються до поверхні голови і просуваються вгору приблизно на 0,5см. Завдяки цьому коріння волосся підіймається під кутом відносно голови 90° і в такому положенні висушується гарячим повітрям. При цьому біля коренів створюється об'єм – це другий принциповий момент при укладанні феном. Рух щітки не повинен бути ні занадто довгим, ні занадто коротким, так як це змінює кут відтяжки і як наслідок рівень об'єму волосся.

Потім на фені натискається кнопка моментального охолодження та отримана форма та об'єм остаточно фіксується холодним повітрям. Поетапне охолодження – це третій принципово важливий момент при виконанні якісного та тривалого укладання волосся. Гаряче волосся залишається досить м'яким, а після охолодження воно застигає та набагато краще і довше утримує нову форму. Після цього щітка виймається, а коріння волосся залишається піднятими під кутом 90° відносно голови . Довжина пасма висушується вільно, кінці спрямовуються в потрібному напрямку за допомогою щітки.

Наступні пасма відокремлюються та висушуються аналогічно.

На середині потиличної ділянки до сушки приєднуються нижньоскроневі ділянки.

Закінчується укладання волосся на тім'яній ділянці.

1. **Дифузор** на відміну від інших насадок фена забезпечує рівномірність розповсюдження потоку нагрітого повітря, зменшує тиск і швидкість струменя, отже, береже волосся. Цей спосіб укладання особливо рекомендується для створення природних хвиль на кучерявому волоссі, хвилястому волоссі.

Дифузор – це спеціальна насадка на фен, у вигляді чаши з певною кількістю «пальців» різного розміру, призначена для створення об'ємних та природних локонів та хвиль.

Укладання волосся дифузором рекомендується виконувати на волоссі хвилястому від природи.

1. Чисте вологе волосся ретельно розчісується, наноситься засіб для укладання (мус, лосьон), рівномірно розподіляється по всій довжині.
2. Укладання починається з нижньопотиличної ділянки. Горизонтальним проділом відокремлюється перше пасмо, збирається у чашу дифузора, пальці дифузора повинні торкнутися поверхні голови, та висушується спочатку гарячим повітрям , а потім фіксується холодним .
3. Аналогічним проділом відокремлюються та висушуються усі наступні пасма, спочатку на потиличних ділянках, потім приєднуються скроневі та тім'яна частини.
4. Після того як усе волосся висушене, окремі пасма за допомогою моделюючого крему структуруються та готова зачіска фіксується лаком для волосся.

УКЛАДАННЯ ВОЛОССЯ КІЛЬЦЯМИ

Цей вид укладання надає зачісці природних, м'яких ліній, однак вимагає чіткої техніки й акуратності виконання. Кільця можуть бути пласкими та об'ємними.

Пласкі кільця виконуються на волоссі середньої довжини. Впливати на модель зачіски можна, урізноманітнюючи напрямки та форми завитків. Наприклад, завитки з відкритим центром утворюють рівні, гладкі хвилі й однакові згини; завитки із закритим центром утворюють хвилі, що зменшуються до кінця (вони рекомендуються для тонкого волосся або коли необхідно створити враження пухнастості). Якщо із завитка випустити кінчики волосся, формується хвиля, широка до кінців і вужча біля основи. Якщо завитки спрямовані від обличчя, створюється загальна кругла форма, а якщо до обличчя - овальна форма зачіски.

Завитки можуть бути накручені з прямокутною, трикутною (для пасом біля обличчя), дугоподібною, квадратною основою (для будь-якої частини голови).

Технологія виконання. На волосся наносять засіб для укладання, розчісують, надають волоссю необхідного напрямку, розподіляють на зони. Відділяють вузьке пасмо волосся однієї із зон, утримують його правою рукою, із сильним натягуванням накручують на вказівний палець лівої руки (рис. 7.19).

Пальцями лівої руки притримують завиток, «хвостиком» гребінця ослаблюють намотування і знімають волосся з пальця.

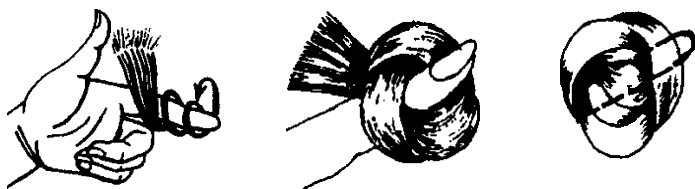

Рис. 7.19. Накручування пасма на палець

Розчесане пасмо потрібно намотувати на палець рівномірно, як стрічку, так, щоб кінець пасма утворив останній завиток локона.

Пасмо, накручене у формі кільця, кладуть на голову плоско й закріплюють шпильками або кліпсами. Кільця викладають у потрібному напрямку. Волосся накручують усе або частково при комбінованому способі укладання (рис. 7.20 а).

Рис 7.20. Способи закріплення кілець із волосся: а — викладення закріплених кілець, б — закріплення кілець в один оберт

Коротке підстрижене волосся потиличної та скроневих зон можна накрутити на палець на один оберт (рис. 7.20 б) і затиснути «вусиками» або шпильками.

Вигляд хвилі або локона залежить від акуратності та ретельності виконання накручування. Укладене волосся сушать під клімазоном або сушуаром, попередньо надівши на волосся сіточку.

Об'ємні кільця виконують на довгому волоссі. Пасмо волосся відділяють квадратом 1,5x1,5 см, захоплюють указівними пальцями обох рук, виконують накручування. Отримане кільце знімають із пальців і закріплюють біля основи затискачем, висушують.

Для виконання хвиль холодним способом використовуються:

- Гребінець з густими зубцями ;
- Затискачі ;
- Сіточка для волосся;
- Фен або сушуар;
- Пінка або гель;

Технологія виконання хвиль холодним способом

1. На чисте вологе волосся наносять засіб для укладання (як правило це гель або пінка) та розчісують спочатку гребінцем з рідкими зубцями, а потім з частими .
2. Середнім пальцем лівої руки притискають розчесане пасмо з правого боку, відступивши 2-3 см від проділу.
3. Гребінець вводять частими зубцями у пасмо волосся щільно і паралельно до середнього пальця лівої руки, зубцями під кутом 90^0 до пасма.
4. Рухом гребінця вздовж його площини зрушують волосся праворуч на 1-1,5см , утворюючи гребінцем між середнім пальцем лівої руки лінію першої хвилі – крон.
5. Не виймаючи зубців з волосся нахиляють обушок гребінця на себе під кутом 45^0 , вказівним пальцем лівої руки щільно притискають волосся між гребінцем та утвореною лінією хвилі.
6. Наступну лінію хвилі формують на відстані 2-3 см від першої.
7. Аналогічно виконуються хвилі з іншого боку від проділу.
8. Укладене волосся накривається сіточкою та висушують природнім шляхом або у сушуарі.

РОЗДІЛ 4. ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОНАННЯ СТРИЖОК

ТЕМА 10. ОСНОВНІ ЕТАПИ СТРИЖКИ ВОЛОССЯ

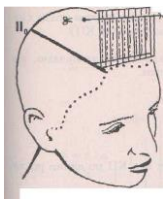
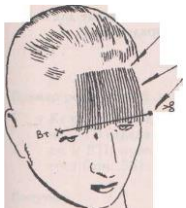
Контрольні запитання

1. Які кути відтяжки ви знаєте?
2. Що таке контрольне пасмо?
3. Який спосіб стрижки є найпопулярнішим?
4. Як буде змінюватися довжина волосся на тім'яній зоні якщо усе волосся буде підтягуватися до першого контрольного пасма на чолі?

Кути відтяжки волосся.

При виконанні стрижок волосся постійно відтягується від поверхні голови. Необхідно відрізнити поняття « кут відтяжки **волосся** відносно поверхні голови та поняття « **кут розташування пальців і долоні майстра** відносно поверхні голови».

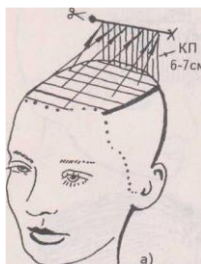
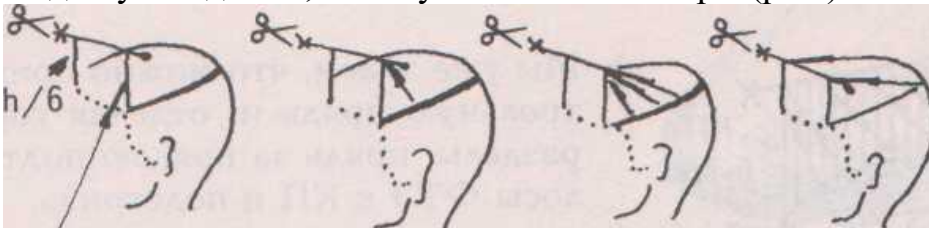
При відтяжці волосся під кутом 90° до поверхні голови необхідно обов'язково звертати увагу на розташування пальців відносно поверхні голови. Долоня торкається голови, пальці на відстані – з'являється кут. Він може бути від 15° до 45° . При такій постановці руки волосся, що затиснуто біля долоні буде коротшим, а біля кінчиків пальців довшим. Якщо пальці та долоня розташовані паралельно голові довжина пасма буде рівномірною. Якщо пальці торкаються голови, долоня на відстані – пасмо буде коротшим біля кінців пальців та довшим біля долоні.

Контрольне пасмо — це тонке пасмо волоса, в основі якого лежить прямокутник або коло. Контрольне пасмо — це стартова довжина і заданий розмір в сантиметрах, що влаштовує клієнта.

КП у вільному стані та з відтяжкою

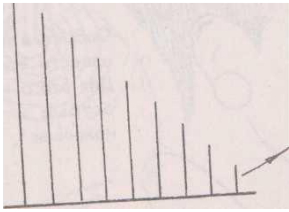
Найпопулярнішим способом є стрижка на пальцях на однакову довжину всієї тім'яної зони. Та можливі і інші варіанти. - Кожне наступне пасмо на ФТЗ відділяють і підтягують до КП, виконуючи зовнішній зріз (рис.).

Перемістимо КП на маківку. Можна самостійно вибрати її довжину, але в межах трьох цифр 6 - 7 - 8 см (рис.), відділяючи горизонтально проділи, пасмо за пасмом підтягти все волосся ФТЗ до КП і підстригти.

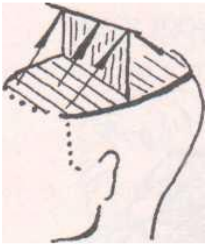
Так це виглядає на схемі.

Довжину контрольного пасма вибирають враховуючи природний спад. Найчастіше орієнтуються на ширину долоні. Залишаючи цю довжину контрольної прядки, отримують об'ємний чубчик і коротке волосся на потилиці, короткі скроні і волосся на шиї (рис.).

Лоб КП (6-7 см) маківка

Таким чином, одержали два досконало протилежних силуети: короткий чубчик - об'ємна маківка, і коротка маківка - об'ємний чубчик.

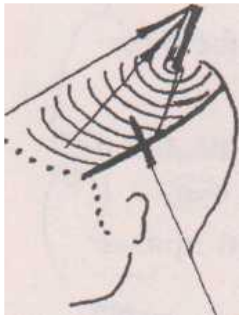
Контрольне пасмо знаходиться на середині ФТЗ (рис.)

Можна підстригти, тонкими пасмами підтягуючи до лінії зрізу на КП. КП = 6-7 см

Контрольне пасмо — «пучок» (рис)

КП - тонкий пучок волосся 0,5—1 см, h = 6—8 см

Дугоподібні проділи

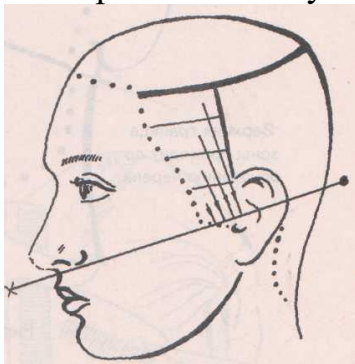

Контрольне пасмо «пучок» на середині ФТЗ (рис)

Контрольне пасмо на середині ФТЗ.

Підтягнувши волосся, використовуємо **кругові проділи** або **єдиний зріз.. 6**

Діагональний зріз (Основа носа - середина вуха)

У запропонованому варіанті розглядається одна профільна проекція. Протилежний бік стрижуть аналогічно. Зріз виконується в один або декілька додаткових проділів. Особливо цінний при рідкому і тонкому волоссі. В більшості випадків зріз виконується на прирівнювання. На подовження — для створення додаткового об'єму при рідкому волоссі.

Цей варіант коректує недоліки — великі вуха, вилиці, високий ріст волосся. При окантуванні СБЗ кінці ножиць повинні бути завжди направлені від обличчя.

Нижньо- потилична зона

Верхня межа зони проходить по основі черепа. Нижня межа (КЛР) «плаваюча», частіше на середині шиї.

НЗЗ тяжкодоступна при обслуговуванні. Має вирішальне значення в чоловічих стрижках. У жіночих стрижках (напівдовгих) вводиться **перша ведуча** (частіше не перевищує 1 см довжини). Важливо надмірно не нахилити голову клієнта для того, щоб забезпечити легкий доступ до даної зони.